

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V. 20.774/2016/4.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin előadó bíró

Dr. Cseh Attila bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

dr. Hertzmann Albert ügyvéd

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

Dr. Kecskés Gabriella ügyvéd

A per tárgya:

Tartozás megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 22.G.40.266/2015/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Székesfehérvári Törvényszék 15.G.40.030/2012/69.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 3.500.000 (Hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes mint megrendelő és az alperes mint vállalkozó között 2006. június 19-én, december 21-én, majd 2007. június 19-én vállalkozási szerződések jöttek létre a felperesi település egyes utcái útburkolatának felújítására, illetőleg egy bekötőút megépítésére. A felperes az alperes által elvégzett munkákat leigazolta, azonban forrás hiányában csak a számlák egy részét egyenlítette ki.

- [2] A Fejér Megyei Bíróság a 15.G.40.036/2010/9. számú ítéletében 70.340.517 forint vállalkozói díj és 870.021 forint lejárt késedelmi kamat, valamint járulékok megfizetésére kötelezte jelen per felperesét. Ebben a perben jelen per felperese (alperesként) az el nem végzett munkákra, továbbá hibás teljesítésre is hivatkozott a keresettel szembeni védekezése körében, azonban megfelelő tényelődadásokat nem tett, bizonyítási indítvánnyal nem élt.
- [3] A Fejér Megyei Bíróság az 1.Apk.07-11-000003/2. számú végzésével a felperes adósságrendezési eljárását 2011. augusztus 19. napjával elrendelte. Az alperes a jogerős ítéletben megállapított hitelezői igényét a pénzügyi gondnoknál bejelentette, aki azt 74.760.538 forint összegben visszaigazolta. A felperes az alperes részére a követelésből 8.100.341 forint megfizetését vállalta azzal, hogy határidőre 2.500.000 forintot teljesít, a fennmaradó 5.600.341 forintot utóbb ingatlanai értékesítésének függvényében fizeti meg. Az alperesre az adósságrendezési eljárásban kötött egyezség hatálya kiterjedt, amely alapján a felperes 2.500.000 forintot fizetett meg részére.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [4] A felperes kereseti kérelmében 80.420.000 forint és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, módosított kereseti kérelme szerint hibás teljesítésből eredő kártérítés jogcímén.
- [5] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozott, hogy a szerződés szerinti teljesítését a felperes korábban többször is elismerte, ugyanakkor azóta is tartozik 70.000.000 forintot meghaladó vállalkozói díjjal, így vitatta, hogy a felperesnek kára merült fel.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felperes a szavatossági igényérvényesítési határidőket elkéste, ugyanakkor szerződésszegésből eredő kártérítés jogcímén vizsgálni kellett az igényét, amely nem volt alapos.
- [7] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az ítélet indokolását annyiban pontosította, hogy miután a felperes végleges kereseti kérelmében hibás teljesítésből eredő szavatossági jogait már nem érvényesítette, így az elsőfokú ítéletben szükségtelen volt a követelés elévülésének kérdésével foglalkozni. A szakértő által teljes körűen feltárt alperesi munkavégzések alapján arra a jogi álláspontra helyezkedett, hogy nem állapítható meg a felperes károsodása, aki jelentős használati értékhez jutott az alperes munkavégzése folytán úgy, hogy a vállalkozói díjnak csak a töredékét fizette meg. A jogerős ítélet értelmében a szakértő a hibás teljesítéssel összefüggésben 32.564.758 forintos összeget állapított meg, miután azonban ez a felperesi megtakarítás összegét nem érte el, a kereseti kérelmet el kellett utasítani.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereseti kérelmének történő helyt adást, másodlagosan pedig a bíróság új eljárásra történő utasítását. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény (Adósságrend. tv.) 11. § (4) bekezdését és 25. § (3) bekezdését, továbbá az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 339. § (1) bekezdését és 355. § (1), (2) és (4) bekezdéseit. Szerinte az adósságrendezési eljárás eredményeként az egyezségben foglaltakon felüli követeléséről az alperes lemondott, ezen követelésrész tehát elenyészett. Az adósságrendezési eljárásban a hitelezők többsége elfogadta az egyezségi javaslatot, így - függetlenül az általa tett elutasító nyilatkozattól - az egyezség hatálya a törvény erejénél fogva kiterjedt az alperesre is. Előadta, hogy így a követelés adósságrendezésben történt kiegyenlítése végrehajtási kérdés, amely nem lehet befolyással arra, hogy fennáll-e a kártérítési követelésének jogalapja.
- [9] Érvelése értelmében az alperes követelésének egy része megtérült, egy része pedig az egyezség erejénél fogva elenyészett. E két követelés egymástól függetlenül bírálendő el, és nem lehet az alperes követelése érvényesítésének módjától függővé tenni azt, hogy kár érte vagy sem. Az őt ért kárt a szakértői vélemény alátámasztotta, a vagyonsökkenés bekövetkezését a könyvelése és eszköznyilvántartása is igazolja.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [10] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [11] A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő.
- [12] A bíróság döntésével nem sértette meg az Adósságrend. tv. 11. § (4) bekezdését és 25. § (3) bekezdését, ugyanis jelen eljárásban nem az önkormányzatok adósságrendezéséről szóló jogszabályi előírások teljesülését kellett vizsgálni. A bíróság az ítélezés alapjául a felülvizsgálati kérelemben írtakkal szemben elfogadta az Adósságrend. tv. azon jogkövetkezményét, hogy a kényszeregyezséget követően az azzal érintett követelés peresítésére vagy bármilyen eljárási kifogással történő érvényesítésére jogi lehetőség nincs, ugyanakkor jelen eljárásban az alperesi védekezés alapján a bíróság nem is ezt a kérdést vizsgálta.
- [13] Az az előzményi eljárás adataiból tényyszerűen megállapítható, hogy a peres felek közötti vállalkozási jogviszonyban a felperes 70.000.000 forintot meghaladó összegű vállalkozói díjat az alperes részére nem teljesített. Jelen peres eljárásban - a felülvizsgálati kérelemben írt téves hivatkozással szemben - a kirendelt szakértő

nem a felperesi kártérítési követelés jogalapját állapította meg, hiszen ez nem szakértői kompetenciába tartozó kérdés, hanem összegezte, hogy az alperes a felek közötti szerződést milyen mértékben teljesítette és mely részében tekinthető a teljesítése hibásnak. Ebből a szakértői megállapításból vont le helyesen következtetést a bíróság arra, hogy a felperes kártérítés jogcímén az elmaradt munkákkal és az alperesi teljesítés hibájával okozati összefüggésben álló kárait érvényesítheti, azonban a kár fogalmát értelmezve tényleges kárként csak a felperes vagyonában beállott értékcsökkenés érvényesíthető ezen a címen.

- [14] Vállalkozási szerződés esetén a jogosult a Ptk. 310. §-a alapján a hibás teljesítésből eredő mindenfajta kára megtérítését követelheti, ennek megfelelően mind a teljesítési érdek sérelmét jelentő tapadókárok, mind az egyéb kárai (következménykárok) megtérítésére igényt tarthat, mely igények érvényesítésére nem vonatkoznak az egyes szavatossági jogok érvényesítésének szabályai [1/2012. (VI.21.) PK vélemény 14. pont]. A kártérítési felelősség megállapítása és a kártérítés mértékének és módjának meghatározása során, valamint a kártérítési igény érvényesítésének feltételeit illetően a Ptk. 310. §-ának utaló szabálya alapján a Ptk. XXIX.-XXXI. fejezeteiben foglalt rendelkezéseket megfelelően kell alkalmazni. A Ptk. 355. §-ának irányadó rendelkezései a kár megtérítésének módját rendezik, amely szabályok csak abban az esetben érvényesülhetnek, ha a kártérítési felelősség szükségképpen feltételeit sikerült a felperesnek bizonyítania. Ennek hiányában fogalmilag nem kerülhet sor e jogszabályi rendelkezések megsértésére.
- [15] A felperes vagyonában bekövetkezett értékcsökkenés vizsgálatánál nem hagyható figyelmen kívül a felek vállalkozási szerződéses jogviszonyának felperesre háruló kötelme, amely szerint a felperes a vállalkozói díj megfizetésére köteles. A felperes nem vitásan nem teljesítette a vállalkozói díj jelentős hányadát, ezért helytálló az az ítéleti megállapítás, hogy a felperes vagyonának csökkenése csak abban a körben állapítható meg, ami a ki nem fizetett vállalkozói díj mértékét meghaladó összeg. Tényleges vagyoncsökkenés a felperesnél nem következett be, mert az alperesi szerződésszegő magatartással összefüggésben jelentősen kisebb összegű követelése áll fenn, mint a részéről ki nem egyenlített díj.
- [16] A Ptk. 310. §-a és 318. § (1) bekezdésének utaló szabálya alapján szerződéses kötelmek esetén a szerződés megszegéséből eredő kártérítési igény a Ptk. 339. § (1) bekezdésében írt feltételek szerint érvényesíthető. A kártérítési igény érvényesítéséhez a károsultnak szükséges bizonyítania az alperes szerződésszegő magatartását, a felperest ért kárt, továbbá a kettő közötti okozati összefüggést. A kártérítés szükségképpen feltételei konjunktívak, ezért helyesen állapította meg a bíróság, hogy miután a felperes az őt ért kárt bizonyítani nem tudta, így függetlenül attól, hogy az alperesi szerződésszegő magatartás a szakértői véleményből

megállapítható volt, pusztán ez nem váltotta ki az alperes kártérítési felelősségének beállítását [Ptk. 339. § (1) bekezdés].

- [17] A fentiekre tekintettel a bíróság jogerős ítéletével jogszabálysértés nélkül utasította el a felperes kereseti kérelmét. Ezért a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [18] Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban igazolható költsége nem merült fel, így a Kúria az erről való döntéshozatalt mellőzte.
- [19] A felperes illetékmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről a Kúria az 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés b) pontjára és 4. §-ára tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján határozott.

Budapest, 2016. november 10.

. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Cseh Attila s.k. bíró